Centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sektoriuje taikomas bazinių kainų kainodaros principas, kurio esmė yra ta, kad kiekvienai CŠT įmonei nustatomos ilgalaikės (3–5 metams) šiluminės energijos kainos. Šios kainos kasmet perskaičiuojamos, jei kinta parduotos šilumos kiekis, infliacija, keičiasi kuro struktūra ir kiti faktoriai.

Šilumos kaina nustatoma vienoda visai šilumos tiekėjo aptarnaujamai teritorijai.

Vartotojams taikoma galutinė šilumos kaina lygi šilumos gamybos (įsigijimo), šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo kainų bei papildomos dedamosios sumai (1 pav.).

1 pav. Šilumos kainos struktūra

Šilumos kainą sudaro trys dedamosios:

- pastovioji;
- kintamoji;
- papildoma dedamosios dalis.

Pastoviąją kainos dalį sudaro darbo užmokestis, nusidėvėjimas, remontas, materialinės ir kitos pastoviosios sąnaudos bei investicijų grąža. Pastoviosios dalies sąnaudos patiriamos nepriklausomai nuo pagaminto ir vartotojams patiekto šilumos kiekio.

Kintamąją dalį sudaro kuro sąnaudos šilumos gamybai, iš nepriklausomų šilumos gamintojų pirkta šiluma (jei įsigyjama), elektros energija ir vanduo bei kitos kintamosios sąnaudos. Sąnaudos kinta priklausomai nuo reikiamo pagaminti ir patiekti į šilumos perdavimo tinklus šilumos kiekio.

Papildomos dedamosios dalį sudaro šilumos tiekėjo gautos papildomos pajamos (-) ar nepadengtos sąnaudos (+) susidariusios dėl faktinių kuro, pirktos šilumos, elektros energijos ar kitų sąnaudų neatitikties su įskaičiuotomis šilumos kainoje.

Šilumos tiekėjas, apskaičiuodamas kiekvieno mėnesio galutinę šilumos kainą, atsižvelgia į nustatytą šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų lygį, naudojamo kuro, įsigytos šilumos, elektros energijos ir vandens technologijai sąnaudų pokyčius, pajėgumų aukciono rezultatus bei kitus galutinei šilumos kainai įtaką darančius veiksnius.

Galutinės šilumos kainos keičiamos ne dažniau kaip kas mėnesį, tačiau šilumos tiekėjas gali priimti sprendimą šilumos kainą perskaičiuoti rečiau.

Pagal mokėjimo formą šilumos kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

Vienanarė kaina – kaina ct/kWh, kuri taikoma už suvartotą šilumos energijos kiekį. Vartotojui nepareiškus pageidavimo dėl šilumos kainos taikymo būdo, įprastai šilumos pirkimo–pardavimo sutartyje numatyta taikyti vienanarę suminę šilumos kainą.

Dvinarė kaina – taikoma vartotojams, kurių pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti arba turinti galimybę naudoti centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį (šilumos siurblius, saulės kolektorius ir pan.). Taip yra taikoma vartotojams jų pačių pasirinkimu pateikus prašymą. Šiuo atveju dvinarė kaina taikoma sutartiniu pagrindu, šalims pasirašius individualią šilumos pirkimo–pardavimo sutartį. Šilumos dvinarę kainą sudaro pastovioji ir kintamoji dalys.

Mokestis už šilumą pagal dvinarės šilumos kainos pastoviąją dalį, kurį vartotojas moka visus metus kiekvieną mėnesį už vidutinę šilumos vartojimo galią, nepriklausomai nuo sezoniškumo ar nuo suvartoto šilumos kiekio, apskaičiuojamas vartotojo objekto vidutinę šilumos vartojimo galią (kW) dauginant iš tą mėnesį galiojančios dvinarės šilumos kainos pastoviosios dedamosios (Eur/kW/mėn.). Šilumos vartojimo galia (pastate sumontuotų ir veikiančių pastato šilumos įrenginių vidutinė šilumos vartojimo galia) nustatoma individualiai konkrečiam vartotojui. Taikant dvinarę šilumos kainą šilumos vartojimo galia skaičiuojama iš ne mažiau kaip 12 mėnesių konkretaus vartotojo sunaudotų šilumos kiekių. Neturint 12 mėnesių suvartojimo istorijos vidutinė šilumos vartojimo galia apskaičiuojama pagal pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos projektinę / inventorinę dokumentaciją arba taikant vidutinius energijos sąnaudų normatyvus.

Mokestis už šilumą pagal dvinarės šilumos kainos kintamąją dalį kas mėnesį apskaičiuojamas konkretaus pastato įvade įrengtu šilumos apskaitos prietaisu suskaičiuotą šilumos kiekį dauginant iš dvinarės šilumos kainos kintamos dalies (ct/kWh) arba atskiro buto daugiabučiame name atveju – pagal šilumos paskirstymo metodą butui priskirtą šilumos kiekį dauginant iš dvinarės šilumos kainos kintamos dalies.